

כיתה א' אווירה נעימה ומתחשבת אצלינו בצוות

רציונל

"אגודה של קנים - אין אדם יכול לשברם, אחת אחת - אפילו תימוק יכול לשברם" (מדרש תנחומא, ניצבים, כ"ט, א').
חכמינו ראו בתהליך איחוד ושיתוף כוחות למען מטרות נעלות ערך בפני עצמו כמאמרם "כינוס לצדיקים טוב להם וטוב לעולם" (סנהדרין, ס"ח, ע"ב).

מעבר לערך הגדול הטמון באחדות ובשיתוף הפעולה, גם התוצאה המתקבלת גדולה יותר מהתוצאה שמתקבלת מהתרומה של כל אחד בפני עצמו, כפי שפירש רש"י את הפסוק (ויקרא, כ"ו, ח') "ורדפו מכם חמישה מאה, ומאה מכם רבבה ירדפו" - אינו דומה מעטין העושין את התורה למרובין העושין את התורה.

בעבודה בצוות תורם כל אחד מהיכולת האישית שלו לעבודה משותפת וכך מפיקים מן העבודה בצוותא תועלת רבה. היכולת לפעול יחד כצוות מביאה לידי ביטוי מעשי כישורים חברתיים שונים דוגמת הקשבה, סובלנות, התחשבות בדעות שונות ועוד, ומשכללת אותם.

ניתן לאפיין את עבודת הצוות על-פי המרכיבים הבאים:

- א. מטרה** - חברי הצוות פועלים להשגת מטרה משותפת.
 - ב. תלות הדדית** - חברי הצוות תלויים זה בזה וזקוקים לניסיונו, לכישרונו ולתרומתו הייחודית של כל אחד מהם על מנת להשיג את המטרה המשותפת.
 - ג. מחויבות** - חברי הצוות מגלים מחויבות עד להשלמת המטרה המשותפת, ומכירים בכך שהדרך היעילה ביותר להשגת המטרה היא עבודה משותפת.
 - ד. מנגנונים ותהליכים מובנים** - חלוקת התפקידים בין חברי הצוות מוגדרת וידועה, תהליכי העבודה בצוות מובנים, והכללים והנהלים מסייעים לתיאום בין הפעולות של חברי הצוות.
 - ה. הכרה** - לצוות הכרה חיצונית בייחודו. הכרה זו מספקת לחבריו תחושת שייכות וגאווה יחידה ומעניקה משמעות לעבודתם.
- עבודת צוות אינה מתרחשת מעצמה, וכדי להגיע אליה נדרש טיפוח מכון של המיומנויות האישיות והקבוצתיות המאפשרות עבודת צוות יעילה, תוך התמקדות במשימות ובטיפוח היחסים שבין חברי הצוות.
- לכן, חשוב לזמן לתלמידים התנסויות מכוונות בעבודה בצוות, ולברר עימם את הסוגיות הנגזרות מן המשימה: המטרה המשותפת וההתנהגויות המקדמות את השגתה, ואת הסוגיות הנוגעות ליחסים ביניהם: התלות ההדדית בין חברי הצוות, דפוסי התקשורת ביניהם ותרומת כל חבר לקידום האווירה הנעימה בעת הפעילות בצוות.

מטרות

- בירור תפיסות עולמם של התלמידים ביחס לעבודה בצוות.
- העלאת המודעות לרגשותיהם ולצורכיהם של חברי הצוות.
- בחינת ההתנהגויות המקדמות את השגת מטרות הצוות ואת האווירה הנעימה בעת פעילותו.

מודל ההפעלה

מהלך להתנסות בעבודה בצוות ולבירור תרומתו של כל חבר לקידום האווירה הנעימה בעת הפעילות המשותפת.

לכל אחד חלק בעבודת הצוות

למחנך:

הפעילות הבאה יתנסו התלמידים בעבודה בצוות שמטרתה הכנת פאזל מנותף. לצורך הכנת הפאזל יתבקשו חברי הצוות לשלף פעולה זה עם זה, וכל אחד מהם יתרום את חלקו להשלמת המטרה. חלק את המליאה לצוותים בני 6 תלמידים כל אחד וציין את מספרו של כל חבר בצוות. כל חבר יתבקש לצבוע את חלקי הפאזל שזיהה מצוין מספרו בהתאם למקרא המפורט בהמשך, ולהרכיב בעזרתם מילה. חשוב להביא לידיעת הצוותים את מטרת הפעילות המשותפת.

התנסות בעבודה בצוות

מטרת הצוות

- לצבוע ולהרכיב יחד פאזל המורכב משישה חלקים.

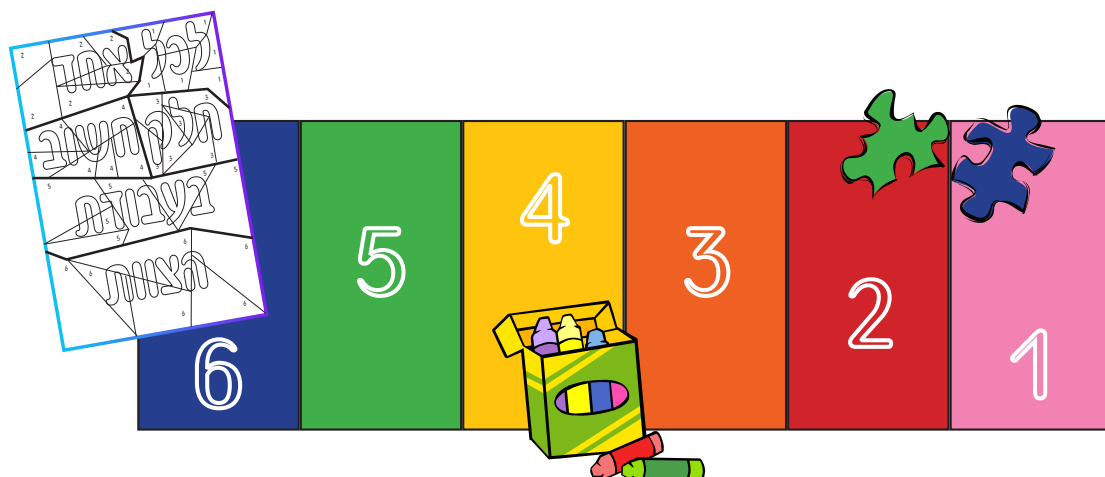
מהלך הפעילות בצוות

שלב א'

כל חבר בצוות יקבל שקית ובה 6 חלקי פאזל שבהם מופיע מספרו וירכיב בעזרתם מילה. לאחר מכן הוא יצבע את המילה שהרכיב בהלימה למקרא הבא:
1 - ורוד, 2 - אדום, 3 - כתום, 4 - צהוב, 5 - ירוק, 6 - כחול

שלב ב'

כל חברי הצוות יתבקשו להרכיב את הפאזל במשותף כך שייחשף המסר הכתוב בו.

מהי עבודה בצוות?

- הצגת הפאזלים ושיח אודות המסר שהתקבל:
- כיצד מתקשר המסר הכתוב שנחשף עם הרכבת הפאזל לעבודה בצוות שבה התנסיתם?
- האם אתם מסכימים עם המסר: 'לכל אחד חלק חשוב בעבודת הצוות'? מדוע?
- שתפו בעקבות העבודה בצוות:
- כיצד הרגשתם בזמן הפעילות בצוות? מדוע?
- האם אתם מרוצים מהתוצר שהתקבל בצוות שלכם? מדוע?

הידעתם?

בעבודת צוות החברים פועלים
על מנת להשיג מטרה משותפת.
חברי הצוות זקוקים זה לזה
על מנת להשיג את המטרה.

בדקו זאת בצוותים שבהם פעלתם:

מטרה משותפת

- מה הייתה המטרה המשותפת שהוגדרה לצוות?
- האם לחברי הצוות היה חשוב להשיג את המטרה?
- הביאו דוגמאות להתנהגויות המעידות על כך.

תלות הדדית בעבודה בצוות

- האם ברשות כל אחד מחברי הצוות היה הצבע שבאמצעותו הוא התבקש לצבוע את חלקיו בפאזל?
- אם לא - כיצד פעלתם? כיצד השפיעה הדרך שבה פעלתם על האווירה בצוות?
- האם כל חבר בצוות שיתף פעולה והקפיד לצבוע את כל החלקים שבהם הופיע מספרו?
- כיצד שיתוף הפעולה או חוסר שיתוף הפעולה השפיעו על האווירה בצוות?
- מי או מה משפיע על האווירה במהלך העבודה בצוות? מדוע?
- אילו התנהגויות חשוב שכל חבר בצוות יאמץ על מנת לתרום לאווירה נעימה במצבים כמובן:
 - כשחבר בצוות זקוק לעזרה.
 - כשחבר בצוות עצוב, מאוכזב או חושש.
 - כשחבר בצוות נדרש לתרום מכישורו או מחפציו להצלחת התוצר.
 - כשחבר אינו משתף פעולה.
 - כשחבר בצוות מבקש להביע דעה או לשאול שאלה.

נעים לקשט בפרחים ובירק כשאנחנו עובדים בצוות

הידעתם?

בחג השבועות יש הנוהגים לקשט את בתי-הכנסת והבתים בירק, בענפים ובפרחים כדי להזכיר את הר סיני שהתכסה בירק לקראת מתן תורה.

לקראת חג השבועות, חשבו על מקום שתרצו לקשט בירק, בענפים ובפרחים (תוכלו לקשט את כיתתכם, שער הכניסה לתלמוד תורה, בית כנסת בשכונתכם או חדר המדרגות של בנין מגורכם), והיערכו לעשות זאת בצוותים.

למחנך:

חלק את המליאה לצוותים והרר עם חברי הצוות:

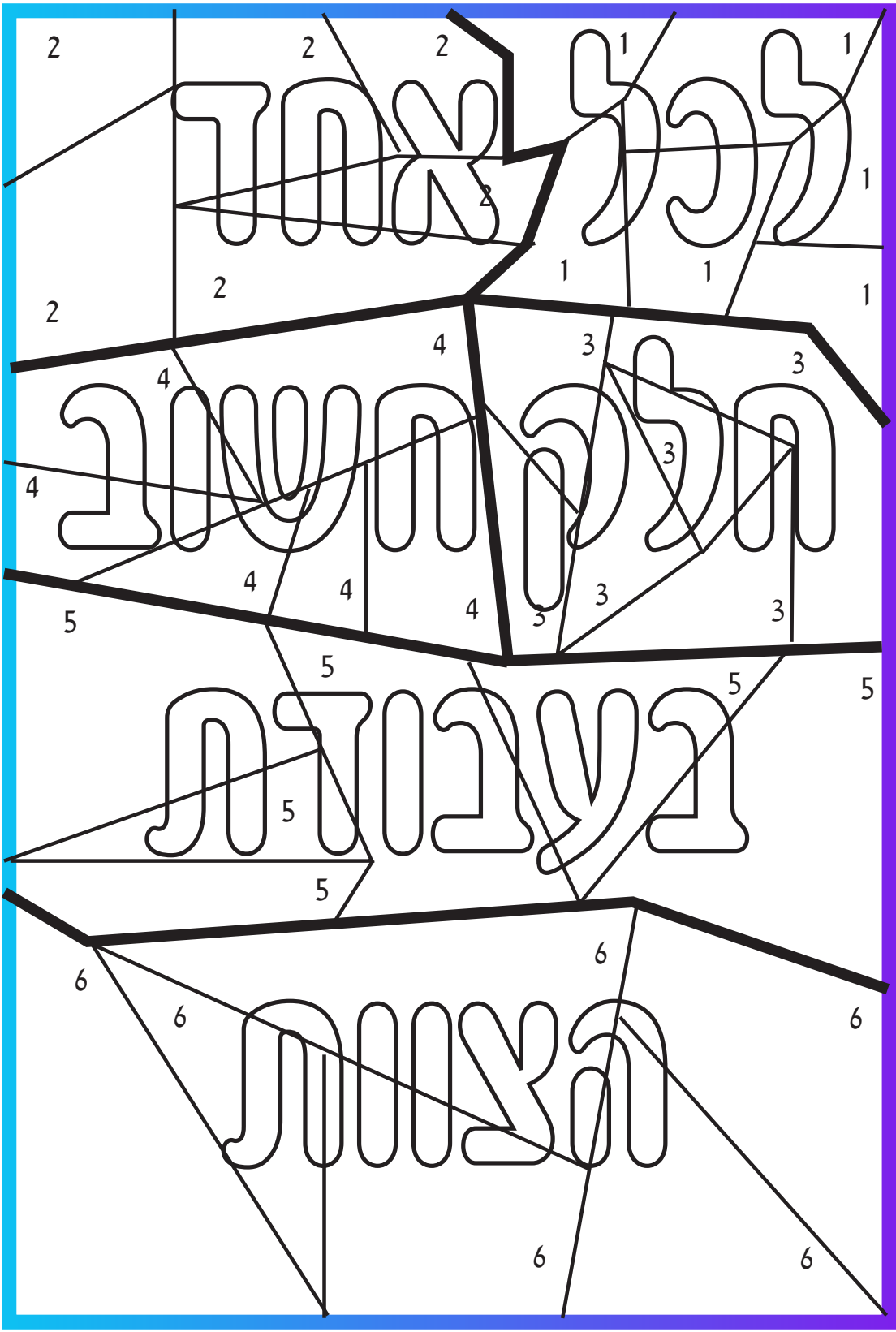
- א. מהי חלוקת התפקידים בצוות: איילו חברים אחראיים על הבאת ירק, ענפים ופרחים שחולקים בקטופה? איילו חברים אחראיים להביא סרטים, חבאים ו/או חוטי צמר לקשירה? איילו חברים אחראיים על ציור איורים מתאימים? אילו חברים אחראיים על צביעת האיורים? איילו חברים אחראיים על כתיבת פתגם או פסוק מתאים על גבי רצוצות בריסטול?
- ב. איילו התנהגויות יתרמו לאווירה נעימה בצוות בשלבים הבאים:
- שלב חלוקת התפקידים, שלב הכנת החומרים והבאתם, שלב ההליכה המשותפת אל המקום שנבחר לקישוט ולשלב קישוט המקום הנבחר.

* ניתן להעזר בגלמי הפרחים להכנת כרצות לקישוט.

חשבו:

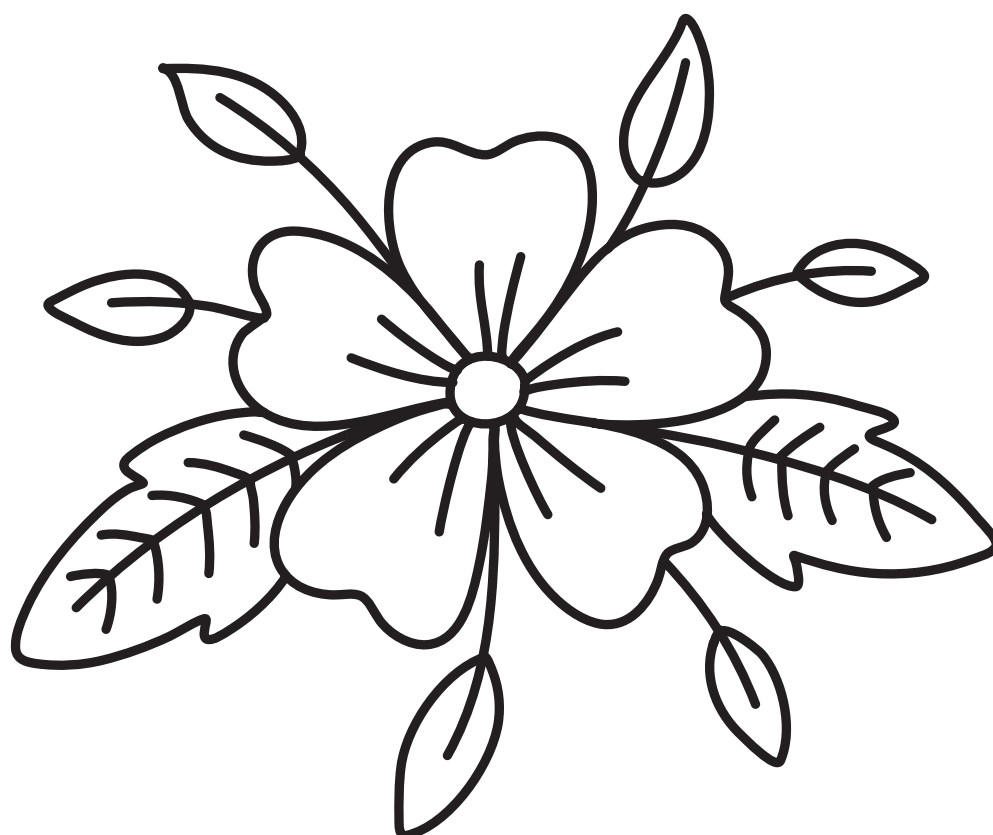
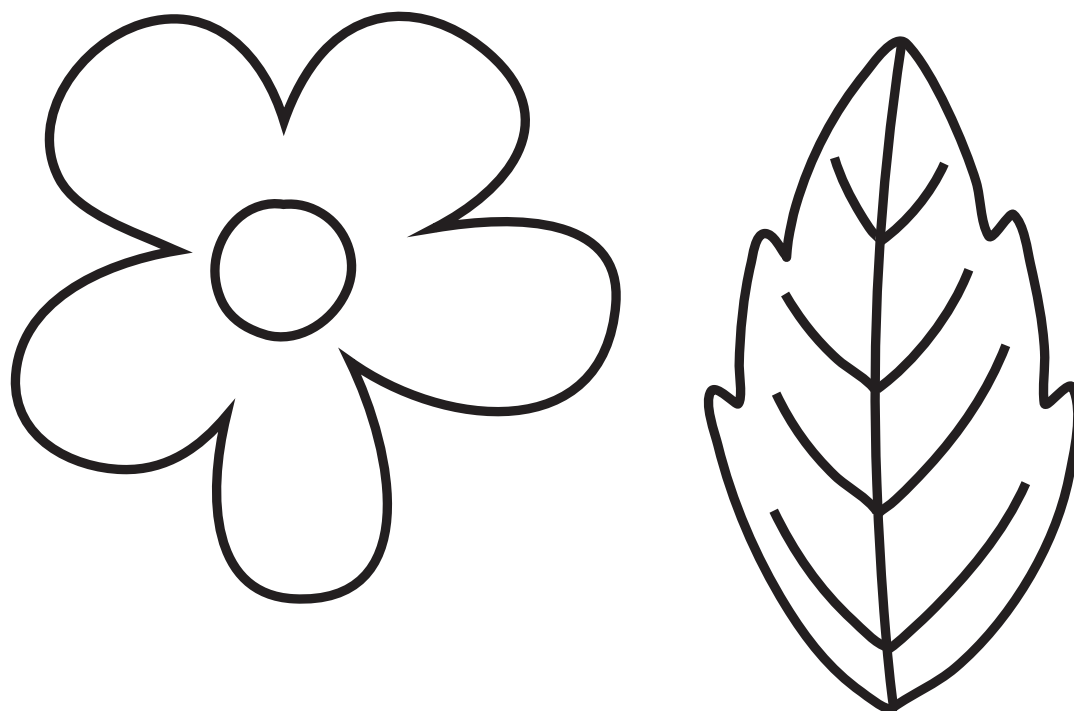
- אילו התנהגויות חשוב שתאמצו בזמן העיסוק בפעילות המתוכננת על מנת לתרום לאווירה נעימה בצוות?
- כיצד עשויות ההתנהגויות שציינתם להשפיע על רגשות חברי הצוות? (תוכלו לתאר השפעות על תחושת השייכות, על הביטחון, על התועלת).
- כיצד עשויות ההתנהגויות שציינתם לתרום לחברות ולהיכרות בין חברי הצוות?

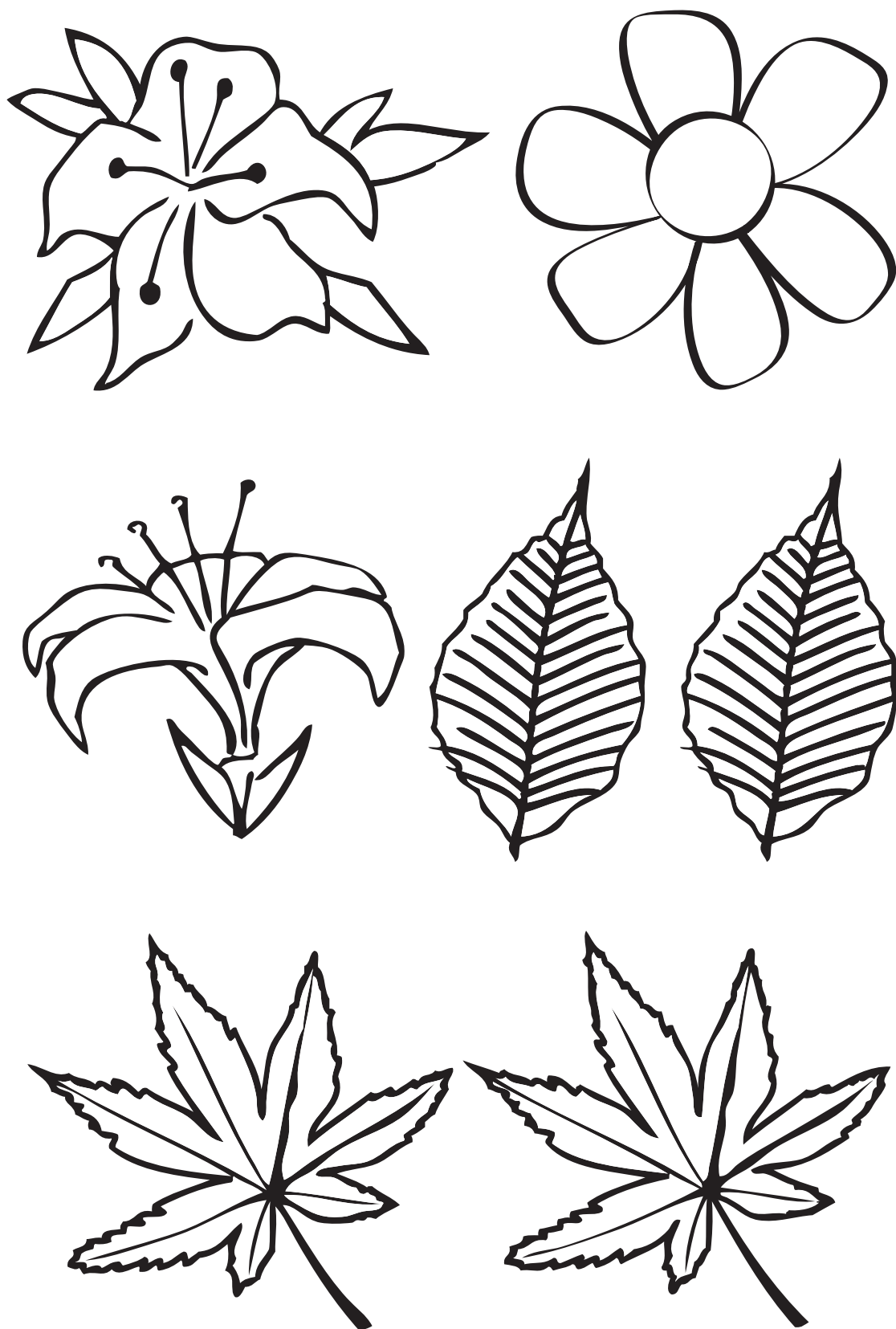
עזרים למורה: מעגל קשרי פרט קבוצה - עבודה בצוות

עזרים למורה: מעגל קשרי פרט קבוצה - עבודה בצוות

עזרים למורה: מעגל קשרי פרט קבוצה - עבודה בצוות

